

1.deň, pondelok, 10.júla – POVOLANIE

1.deň	
Postavy (5):	Matka TAMARKA
	Otec JURO V.
	Lekár JAMAL
	Malý Títus JULO BAGIN
	Bokor - prijíma Titusa do Šaštína JURO Z.

Rodinné zázemie – starostlivosť, pohostinnosť

Matka: Práve zaspal.

*Sadne si, dá si hlavu do dlaní. Otec odloží náradie, matku objíme.
Vchádza lekár. Otec s matkou vstanú a idú ho privítať.*

Otec: Vitajte, pán doktor!

Matka: (*ustarostene*) Už sme vás čakali...

Lekár: Ako to s ním vyzerá?

Matka: Celú noc kašľal, pred chvíľou konečne zaspal.

Lekár: A čo ostatné deti?

Otec: Poslali sme ich na niekoľko dní ku svokre. Nech sa nenakazia.

Lekár (*prikyvuje*): Mhm...

Matka: Dáte si zatiaľ niečo?

Otec: Jasné, poďte, posadíme sa – Agneška, prines pánu doktorovi z tých lokší, čo si robila...
(*Matka ponúka lokše a hneď na to uteká k malému*)

Mama: Titusko! Titusko! (*beží k malému*)

Lekár: A! Tak sa teda pôjdeme pozrieť na toho nášho maróda!

Lekár príde k Titusovi a začne ho vyšetrovať.

Lekár: Ták, Titusko! Ako sa cítiš? Si unavený?

Malý Titus: Mhm... (*nesmelo prikývne*).

Lekár popočúva dych, zmeria pulz, pozrie do hrdla, priloží ruku k čelu...

Mama (*počas toho*): Pán doktor, zdá sa mi, že je to čím ďalej tým horšie. Niekedy je tak slabý, že nedokáže ani prejsť do vedľajšej miestnosti. Máva horúčky a občas blúzni, celé noci kašle, nemôže spať... ani jesť mu nechutí... (*ustarostene*)

Lekár (*dokončí vyšetrovanie, postrapatí Tituska a snaží sa ho povzbudiť*): Neboj nič, si nejaký chlap, dostaneš sa z toho!

Matka: Tak čo, ako to s ním vyzerá, pán doktor? (*prestrašene*)

Lekár: (*balí si svoje veci do tašky*) No... asi sa radšej posad'te... (*rodičia sa zdesene posadia*) ...obávam sa, že to vôbec nevyzerá dobre. Je to ťažký zápal. (*odmlčí sa*) V tejto situácii... ak sa to nezlepší... možno bude dobré zavolať pána farára.

Matka (*nahlas sa rozplače. Otec ju tší.*)

Lekár (*odchádza, položí ruku otcovi na rameno*): Zajtra sa ešte zastavím. Zbohom!

Otec: Dakujeme, pán doktor...

Rozhovor medzi Matkou a Bokorom

Matka: Pochválený buď Pán Ježiš Kristus, otec Bokor!

Bokor: Naveky, amen. Vitajte, pani Zemanová, vitajte pán Zeman. Posad'te sa. (*odmlčí sa*) Tak váš syn by chcel študovať u nás v Šaštíne, pravda?

Otec: Je to tak, otče... my sme však veľmi chudobní, a iste rozumiete, že si to nemôžeme dovoliť.

Bokor: Mhm... (*súhlasne*)

Matka: My by sme vás chceli poprosiť... skúste nášho Tituska odhovoriť... že sa to nedá, že bude najlepšie keď zostane doma...

Bokor: No... dobre... ale čo ak je váš syn naozaj povoláný? Nemyslíte, že by sa to nejako dalo zariadiť?

Otec: Dôstojný otče... aj my chceme pre nášho syna to najlepšie... no verte nám, v týchto časoch je štúdium vec, na ktorú skutočne nemáme možnosti.

Bokor: Dobre teda. Uvidím, čo sa bude dať robiť.

Rozhovor medzi Bokorom a Titusom

Bokor: Ahoj Titus. (*odmlčí sa*) Tvoji rodičia mi prezradili, že by si chcel študovať u nás v Šaštíne.

Malý Titus: Áno áno... veľmi. Vezmete ma, otče?

Bokor: (*zasmeje sa*) No, najprv musím zistiť, či na to máš... Tak napríklad... Ktoré modlitby poznáš?

Malý Titus: Tie, čo sa modliame doma... Otčenáš, Zdravas', Sláva Otcu... a viem aj Anjel Pána!

Bokor: Výborne... A vieš, prečo sa náš Pán Ježiš stal človekom?

Malý Titus: Ľudia neposlúchli Pána Boha a zhršili, takže Pán Ježiš prišiel, aby nás vykúpil.

Bokor: Dobre, dobre... vidím, že tieto veci poznáš. (*povzdychne si*) Ale vieš, mám o teba trochu strach. Si ešte malý a v kláštore saleziánov budeš bez mamičky. (*prísne*) Nebudeš môcť plakať, keď ti za ňou bude smutno!

Malý Titus: (*uvolní sa a pozrie sa na Bokora*) Prečo hovoríte, že tu nebudem mať mamičku? Áno, svoju pozemskú mamu tu nebudem mať, ale bude tu so mnou Panna Mária Pomocnica, ktorej som slúbil, že keď vyzdraviem, prídem za ňou. Tá ma bude opatrovať a ochraňovať. Ja sa nerozplačem, lebo tu budem mať svoju nebeskú mamičku!

Bokor: (*trochu poodíde a divákom hovorí*) S tým chlapcom (*ukáže na neho*) sa nedá rozprávať! Nedá sa odhovoriť, ten chlapec je povoláný! Je to Božia vôľa, proti ktorej nemá zmysel bojovať! (*odmlčí sa a povie Titusovi*) Tak teda pod'. Ak ťa Pán volá, som presvedčený, že si ťa aj povedie.

2.deň, utorok, 11.júla – RADOSŤ

2.deň	
Postavy (5):	Títus ako kňaz AĎO
	Vrána MATÚŠ
	Vilo + 2kamaráti

Scéna je postavená ako ihrisko, začína sa prestávka. Títus, už kňaz, sa prechádza po dvore s ružencom, počuť zvonec, ktorý zvoní na prestávku. Vybehnú deti, ktoré sa idú hrať futbal. Keď zbadajú Titusa, zavolajú ho, takže on odloží ruženec a ide k nim.

Na scéne sú traja chlapci a Títus.

Títus: Tak čo chlapci, vymenili ste knižky za loptu?

Vilo: Mali sme dejepis s profesorom Bakošom, tak sme si povedali, že si cez predstávku trošku oddýchneme!

Títus: Ale ako tak pozerám, zišiel by sa vám jeden hráč. Dúfam, že sa nenahneváte, ak sa k vám pridám...

Vilo: Samozrejme, že nie! Budete s Milanom, ale upozorňujem vás, že on vám asi až tak veľmi nepomôže! *(smeje sa spolu so svojim kamarátom)*

Títus: *(pobavene)* Len aby ste tieto slová neľutovali!

Dvaja performer v hl'adisku: *(vstanú a kričia, hecujú d'alších)* Faul! Faul!

Títus: *(smerom k chlapcom)* Je to tak...

Vilo: Ved' dobre, dobre... *(smerom k performerom)*... nechcel som!

Všetci sa zhrknu okolo Milana a pomáhajú mu vstať, ešte aj vinník sa mu ospravedľňuje.

Títus: No vyzerá to tak, že tento zápas rozhodne jedenástka! *(pobavene)*

Vilo: Nezabúdajte, že kope Milan! Podľa mňa *(otočí sa k brankárovi)* by sme mohli nechať aj prázdnu bránu! *(smeje sa)*

Títus: *(prechádza za bránu a hovorí Milanovi)* Len sa neboj Milan, uvidíš, že ešte budeš hviezdou zápasu.

Títus: Ale, profesor Vrána! Nepridáte sa?

Vrána: Nie, ďakujem, Zeman... kto chce niečo dosiahnuť, nemôže sa venovať blbostiam... *(ironicky smerom k Titusovi)*.

Títus: Ako myslíte... tak teda, čo vás privádza sem na dvor?

Vrána: Prišiel som sa spýtať či ste nevideli Bakoša. Ráno mi sľúbil, že mi s niečím pomôže, ale nikde ho neviem nájsť.

Títus: Bohužiaľ, pán profesor, myslím že išiel preč... mal by sa vrátiť niekedy pred jedenástou.

Vrána: Ježíši Kriste, to je práce! *(zvolá)*

Títus sa trochu zamrví, ale nakoniec nepovie nič, lebo pokračuje Vrána.

Vrána: No výborne, Zeman... Máte chvíľku?

Títus: Samozrejme... *(otočí sa na deti)* ... budete sa musieť zahrať bezomňa.

3.deň, streda, 12.júla – VERNOSŤ

Rozhovor

3.deň	
Postavy (2):	Títus ako kňaz AĎO
	Vrána MATÚŠ

Vrána: Poslouchajte, Zeman. Musím uznať, že to s týma dččkama umíte. Ale začínám si o vás dčelat starosti. Nevím jestli si všímáte co se dčeje v dnešní době, ale každému je jasné, že ty vaše pohádky už vyšly z módy. Proč s tím jednoduše neprestanete?

Titus: (*veselo*) Ale pán profesor... ako by som s tým mohol prestať, keď som ,tým rozprávkam' (*ironicky*) zasvätil svoj život?

Vrána: Ale prosím vás... co mě to tady vykládáte... Ste přece inteligentní člověk a skvělý vychovatel, dčeláte záslužnou činnost pro společnost... ale musíte do toho pořád míchat toho Boha?

Titus: (*povzdychne si*) Viete, čo by vám na to povedal don Bosco?

Vrána: Mě žádný don Bosco nezajímá...

Titus: Povedal by, že náš výchovný systém bez náboženstva nemôže existovať. (*Vrána sa ho snaží prerušiť, no nepodarí sa mu to*) Bud' (*zdôrazní*) náboženstvo, alebo palica.

Vrána: Poslouchajte Zeman. Mě vůbec žádné náboženstvo ani Boh nezajímá. Já ve vás vidím mladého člověka, který to může někám dotáhnout... (*odmlčí sa*) a vy pořád plácáte ty vaše nesmysly! Copak jste si nevšimnul, že svět se mění? Ted' už vám náboženství a ta vaše černá sutana ke kariéře nepomůžou!

Titus: Ale ved' mne nejde o kariéru a ani o výhody. Áno, máte pravdu – svet sa naozaj mení! A ak by človek chcel zostať na vrchole, nezostane mu nič iné, než prevracať kabáty! Mohol by som odložiť sutanu, ale kým by som potom bol? Čo by zo mňa zostalo? Nie, nie pán profesor. Môj život patrí väčšiemu kráľovi, tomu nebeskému. Možno sa toho naozaj mení veľa, ale môžem vás ubezpečiť, že Boh je stále ten istý.

Vrána: (*na chvíľu sa odmlčí, poodíde, pozerá do hľadiska, no hovorí stále s Titusom*) Takže vy si myslíte, že prevlékám kabáty. (*chladne, Titus sa snaží namietat', že to tak nemyslel, ale nemá možnosť; Vrána podráždene pokračuje.*) Co si to vlastně o sobě myslíte!? Za toho vašeho Tisa, když jste si vy kněží seděli v pohodě na zadku, my komunisti sme musely mlčet, protože nám šlo o život!

Titus: (*dôrazne*) Obaja dobre vieme, profesor Vrána, že ja som počas vojny stál na strane utláčaných...

Vrána: Myslíte si, že ten (*zdôrazní*) jeden žid, ktorého jste ukryl, z vás dčelá světce?! Zemane, copak nevidíte, že nadvláda Církve a kapitalismu, ktorou jste vy a vám podobní po stáletí budovali, už skončila?! Musíte si vybrať, Zemane. Bud' budete na straně proletariátu... (*odmlčí sa*) alebo budete mít velké problémy.

Titus: Ja som si už predsa vybral! Pán profesor, don Bosco nás učil dôverovať Bohu a pridížať sa pápeža a Cirkvi. Nemôžem robiť inak, a práve preto som na strane ľudu!

Vrána: (*zasmeje sa*) To si myslíte vy. Ale uvidíte, že nakoniec to bude lid, který vás bude soudit.

Titus: Sme v Božích rukách.

Vrána: No nevím, jestli vám to pomůžou.

4.deň, štvrtok, 13.júla – ODHODLANIE

4.deň	
Postavy (3):	Títus ako kňaz AĎO
	Vrána MATÚŠ
	Macák JAJO

Vrána: *(rozpráva do hudby)* Už sa to začalo, Zeman! Pre teba a tebe podobných už v novej spoločnosti nebude miesto! Vidíš, čo sa deje? Vaše kláštory sme vyprázdniť a tvojich spolubratov poslali do táborov, kde im na protištátnu činnosť nezostane veľa času... A tí mladí? Až teraz pochopia, čo je život! Čo myslíš, čo urobia, keď prídu na to, že existuje aj poctivá práca, zaslúžená zábava, dievčatá a plno radostí, o ktorých doteraz ani netušili? Vidíš? Nie tvoj Boh, ale my zachraňujeme týchto úbožiacov! My ich zachráňime od utrpenia pod jarmom vás, tmárov... My ich naučíme naozaj žiť!

Ked' scéna skončí, rozsvieti sa opäť svetlo, Titus je naboku, trochu vzadu (pri stole) a kľučí s krížom v ruke – zťažka dýcha... je zdrvený. Chvíľu to tak je, potom vchádza Macák.

Macák je oblečený do baloňáku, má klobúk a čierne okuliare. Vchádza z „komunistickej“ strany, zvedavo si to všetko obzerá, keď ide okolo Lenina, zdvihne klobúk na pozdrav – malo by to vzbudiť pobavenie a zvedavosť.

Ked' príde bližšie, všimne si ho Titus.

Titus: Kto ste? Čo hľadáte? *(vystrašene, dôrazne)*

Macák si dá dole klobúk a okuliare, môže pri tom spraviť tom spraviť také to gesto akože „sorry, ty ma asi nespoznávaš“.

Macák: Titus!

Titus: Arno! Myslel som, že si v Podolínci... *(Vstane a ide k nemu, objímu sa...)*

Macák: Nie tak nahlas! *(polohlasne)* Podarilo sa mi ujsť, ale musím sa zase rýchlo vrátiť...

Titus: Vďaka Bohu, že sa ti nič nestalo! Pod', posad' sa... Ponúknem ti čaj?

Macák: Nie, vďaka, len vodu.

(Takže mu ju prinesie. Ernest sa napije, a začne rozprávať.)

Titus: Tak čo, ako sa ti teda podarilo ujsť? *(naliehavo)*

Macák: *(usmeje sa)* Túžba pomáhať bratom je silnejšia ako ostnaté drôty... Podarilo sa nám objaviť miesto, kde môžeš nepozorovane prejsť, a s pomocou Božou sa to podarilo. Trápi ma najmä osud mladých bratov, ako budú žiť svoje povolanie v tejto situácii...

Titus: Čo som počul ja, tak je to veľmi smutné. Predstavení sú ďaleko a v táboroch a mladých žienú na preškoľovanie v podmienkach, ktoré sú pre ich zasvätenie veľmi nebezpečné.

Macák: Hej, ale vďaka Bohu, zatiaľ sa držia. Niektorí bratia z Priebrady mládeže mi vraveli, že súdruhovia im pripravili prednášky, no keď sa ich publikum začalo vypytovať otázky, prednášky sa chytro skončili. *(zasmeje sa)* Zdá sa, že ich marxistické kurzy nepočítali so študovaným obecnstvom.

Titus: No áno *(znepokojene)*. Ale dokedy to vydržia? Musíme predsa niečo urobiť!

Macák: V Podolínci sme sa už s Pištom Sandtnerom a donom Valábkom niekoľko krát bavili o otázke rehoľného života v nových podmienkach. Myslíme si *(pomaly)*, že existuje spôsob ako bratov sprevádzať, stretávať sa s nimi, vytvárať spoločenstvá... pracovať na Božom diele.

Titus: A ako by som vám mohol pomôcť?

Ernest sa odmlčí a položí pohár, z ktorého priebežne popíjal vodu na stôl. Postaví sa, a prejde dopredu javiska. Prekvapený a znepokojený Titus vstane tiež, a pomaly ide za ním.

Macák: *(hľadá stále do publika)* Práve preto som ťa prišiel navštíviť. *(otočí sa k Titusovi a pomaly sa prechádza, kým hovorí)* Vieš, už predtým, ako obsadili naše domy som bol znepokojený... no...

a po porade s predstavenými... jednoducho, poslal som tajne cez jedného prevádzača dve skupiny mladých bratov za hranice.

Titus: *(prekvapene)* Koho?

Macák: *(netrpezlivo, nechce o tom hovoriť)* Joža Hrdého, Hala... a ešte niekoľkých ďalších, to je teraz jedno. *(zastane blízko Titusa a zahľadí sa na neho.)* Titus, nechcel by si ty pokračovať v organizácii tajných útekov za hranice?

Titus zostane nemo stáť, pomaly prejde celkom dopredu, popri tom prekvapene opakuje otázku.

Titus: Ja? ... Prevádzať?

5.deň, piatok, 14.júla – ODVAHA, STATOČNOSŤ

5.deň	
Postavy (2):	Títus ako kňaz AĎO
	Macák JAJO

Macák: Titus, ak máš strach, nemusíš to robiť...

Titus: Nie! (*vykrične rázne a hneď sa otočí k Macákovi*) Nie... teda, jasné, že trochu, ale... len... nerozumiem... (*hľadá neprítomne, na chvíľu sa odmlčí, potom precitne a otočí sa na Macáka*) ... aké plány máte pre prácu s bratmi, ktorí sú v táboroch a doma?

Macák: (*trochu zmätene*) No... pétépákov budeme chodiť navštevovať, rozprávať sa s nimi... aby mohli obnovovať sľuby... No a potom budeme hľadať spôsoby apoštolátu... možno popri zamestnaní, neviem... uvažoval som dokonca o tajných duchovných cvičeniach kdesi v lese...

Titus: Mhm... (*stále zjavne napätý, zase trochu poodíde, po chvíli sa obráti k Macákovi*) ... no a štúdium? Ako budú študovať?

Macák: Tak pravdepodobne len sami a tajne, popri iných aktivitách... skúšky budú robiť jednotlivo u profesorov, niekto im potom dá osvedčenie...

Titus: A...?

Macák: Vysviacky? To bude asi problém, verejne nám bratov biskupi nebudú môcť vysvätiť, takže asi len potajomky. Ale neviem, kto sa na to dá. (*odmlčí sa*) Ale pozri Titus... nechcem na teba naliehať, ak máš z akéhokoľvek dôvodu pocit, že...

Titus: (*skočí mu do reči*) Arno. (*na chvíľu zostane napäté ticho*) Ja... teda, pustil si sa do veľmi náročnej práce a kto vie, ako bude náš život fungovať v časoch neslobody... (*odmlčí sa, hľadá opäť neprítomne do hľadiska*) nechcem sa hrať na hrdinu. Ale sú tu bratia, ktorí potrebujú pomoc... vždy som chcel byť medzi mladými, žiť ako don Bosco... nie byť... „prevádzáčom“ (*zasmeje sa*)... ale ak to Pán chce... dobre. Dobre teda. Beriem to.

Macák: (*opatrne*) Si si istý?

Titus: Áno. Pomocníci vdáčim za svoj život... nemôžem si ho nechávať pre seba.

Macák siahne do vrečka a vytiahne obálku. Podá ju Titusovi.

Macák: Muž, ktorého hľadáš sa volá Jožo Macek a nájdeš ho v Borskom Svätom Mikuláši.

Macák sa otočí, že už by aj šiel, ale vtedy ho Titus zamyslene osloví.

Titus: Arno? Ale prečo? Prečo chce od nás Boh práve toto?

Macák: (*na chvíľu sa zamyslí*) Neviem, Titus. No zrejme aj takto chce Pán vyskúšať našu dôveru. Kto položil ruky na pluh, nemôže sa obracať... a ak Pán chce, aby sme riskovali svoje životy pre jeho kráľovstvo, nemôžeme povedať nie.

Titus: Máš pravdu. Ako don Bosco, až po hranice nerozvážnosti... vďaka, Arno.

Macák si zo stola vezme klobúk, nasadí si okuliare. Zo stola vezme aj kríž, a podá ho Titusovi.

Macák: Nech ťa ochraňuje.

Nasadí si klobúk a odíde, tentoraz ráznym krokom cez komunistickú časť scény, tak ako prišiel. Na scéne zostáva len Titus s krížom a obálkou v ruke. Zhasne sa svetlo.

6.deň, pondelok, 17.júla – BOJ SO STRACHOM

6.deň	
Postavy (9):	Srholec FILIP
	Hlinka JAMAL
	Títus AĎO
	Starší kňaz JURO V.
	2 pohraniční JURO Z., KUBO
	3 ostatní ADAM, DALIBOR, FISŤO

Srholec: Je úplne rozbúrená! Ďalej sa nedostaneme, a koryto je ešte ďaleko...

Hlinka: No musíme aj tak ísť, veď meškáme už viac než tri hodiny...! Don Titus! (*obráti sa na neho*)

Titus zatiaľ nič nehovorí, obráti sa na Hlinku.

Hlinka: Don Titus! Musíme niečo urobiť! Musíme ísť ďalej!

Ozve sa starší kňaz, ktorý sedí-leží na zemi.

Starší kňaz: Nebláznite, veď ostatní sú ešte ďaleko za nami... Utopíme sa tu všetci... musíme to nejako prečkať... nepodarí sa nám to...

So súhlasom sa k nemu pridávajú aj ďalší starší. Titus sa snaží zakryť strach, zakryje si tvár rukami, a premýšľa. Potom sa snaží pokojne odpovedať.

Titus: Pozrite sa, bolo by nebezpečné sa teraz vrátiť naspäť. Áno, máte pravdu, že je zima a treba sa brodiť vodou a je možné, že niekto to odnesie zápalom pľúc. No ja som rozhodne za to, aby sme išli ďalej.

Hlinka so Srholcom sa tvária súhlasne, ale zdvihne sa vlna odporu medzi ostatnými.

Ostatní (*prekrikujú sa*): To nejde! Veď nám chýba časť skupiny! Pozrite sa, niektorí už nevládu ani chodiť, a vy chcete, aby sa brodili rozbesnenou riekou?! Onedlho bude sviatať, a čo keď násvidia? Rovno nás zastrelia!

Srholec: A zdá sa vám lepšie, keď nás zastrelia, kým tu sedíme?

Hlinka: Alebo sa vám pozdáva myšlienka, stráviť najbližších dvadsať rokov v base?!

Ostatní kričia svoje, odvrávajú mladým. Prerastá to do hádky. Titus sa snaží pôsobiť ako upokojujúci prvok.

Titus: Pokoj, pokoj bratia! Viem, že ste všetci vyčerpaní a napätí, no usilujme sa zachovať pokoj! (*odmlčí sa*) Myslite na to, že pokúsiť sa o návrat sa nám nemusí podariť, môžu nás pochytať pohraničníci a to by nás mohlo stať aj život.

Starší kňaz: Mne sa zdá omnoho menej pravdepodobné, že prežijeme, keď sa bezhlavo vrhneme do tej rieky.

Starší súhlasne zamrmlú. Na chvíľu zostane ticho. Všetci hľadia do zeme.

Hlinka: Pozrite sa, ja tu riskujem najviac. Utiel som z vojny a keď ráno nebudem späť, budú po mne pátrať a už mi nič nepomôže. Či už pôjdeme ďalej alebo nie, hlavne sa treba rýchlo rozhodnúť. Don Titus?

Obráti sa na neho, a všetci pozerajú na Titusa. Titus znepokojene premýšľa.

Titus: Dobre teda. Ak sa vám zdá lepšie počkať, tak sa teda vydajme na cestu naspäť. Pokúste sa však držať pospolu. Schovávajú sa na bezpečných miestach. O tom, kedy uskutočníme ďalší pokus prekročiť hranicu, vás budeme informovať.

Ostatní: Výborne! Dobre, dobre... *(hovorí s úľavou cez seba, vytvorí taký šum a balia si veci, len Hlinka príbehne k Titusovi a snaží sa ho ešte presvedčiť)*

Hlinka: *(dôrazne, ale potichu)* Don Titus, ale toto je šialenstvo! Myslíte, že sa nám podarí vrátiť sa naspäť? Ak chytia hoci aj jedného, budeme v peknej kaši!

Titus: *(podráždene, v strese)* Antonko! Myslíš, že to neviem? Myslíš, že ja nemám strach? Ale môžem im toto povedať? Ved' by tu skolabovali... čakali by na svoju smrť... Kým je nádej, držíme sa jej. Sme v Božích rukách.

Hlinka si povzdychne a vezme si svoje veci.

Hlinka: Dobre teda. Ak dovoľíte, ja sa musím poponáhľať. Hádám sa čoskoro stretneme. Ahoj Tóno *(Srholcovi)*, don Titus... vďaka.

Titus ho potľapká po pleci a Hlinka náhlivo opustí scénu. Ostatní si začnú brať veci a Titus ich začne organizovať. No vtom s veľkým krikom vbehnú na scénu pohraničníci a obkľúčia ich – niektorí sú aj v hľadisku, s baterkami, akoby niekoho hľadali. Niektorí utečú, na iných mieria zbraňami, schmatnú ich a odvedú mimo scénu.

Na scéne zostáva len Titus a dvaja policajti, ktorí na neho kričia („Tak tu si, ty sviňa!“) prehľadávajú ho, a zároveň mu obliekajú väzenské šaty. Trochu si ho aj podávajú, jeden ho drží, druhý mu dá facku, úder do brucha... ale netreba to hneď prehnať.

*Počas tejto scény sa svetlo trochu stlmí, môže byť zase červené a bodové svetlo mieri na Titusa. Zatiaľ ostatní **rekvizitári – strážcovia budujú kulisy väzenia**, jednoducho, no výstižne. Keď to dokončia, nechajú ho aj tí policajti ležať uprostred pódia len s jednou stoličkou.*

7.deň, utorok, 18.júla – SILNÁ VIERA

7.deň	
Postavy (4):	Títus ako kňaz AĎO
	Vrána MATÚŠ
	2 strážnici KUBO, ŠAÑO

Vrána: Zemane, Zemane, Zemane! (*posmešne a pateticky*) Varoval som ťa predsa, že sa to s tebou môže skončiť zle! Varoval som ťa...a ty?! Keby si s tým svojím náboženstvom zostal kdesi zalezený! Ale nie – ty musíš ísť von! Ty chceš slávu! Nie hociakú činnosť, najlepšie protištátnu! Previesť niekoho za hranice a vrátiť sa ako hrdina!

Titus: (*ticho, trochu ironicky*) Pripadáam vám slávny?

Vrána: Si troska, Zeman. Zlyhal si! Stojíš na strane tých, čo prehrali, a stále ma chceš poučovať? Sadnúť!

K Titusovi pristúpia dvaja strážnici a posadia ho na stoličku oproti Vránovi. Ten z tašky vytiahne nejaké papiere a začne si ich so záujmom listovať.

Vrána: Možno ťa bude zaujímať, že pochytili všetkých tvojich kamarátov vlastizradcov. (*odmlčí sa a čaká na reakciu, no Titus len hľadá do zeme a nič nehovorí. Vránu to trochu popudí.*) Takže si sa rozhodol mlčať, čo? Ved' uvidíme!

Vyskočí zo stoličky, pribehne k nemu, chytí ho pod krk a zdvihne ho.

Vrána: (*kričí*) Kto boli ľudia zapojení do tvojej činnosti!? Kto ťa schovával? Kto ti pomáhal? Kto ťa platil? (*odmlčí sa a zreve*) Tak budeš hovoriť alebo nie?!

Titus: (*potichu*) Ako by som vám mohol povedať to, na čo sa pýtate? Lepšia je smrť ako zrada priateľa...

Vrána: (*zlovestne*) Len o tej smrti moc nehovor, lebo môže prísť skôr, ako si myslíš... (*otočí sa na strážnikov*) viete, čo treba robiť chlapci. Presvedčte ho!

Vrána si ide sadnúť späť na svoju stoličku a natočí sa trochu k publiku.

Zatiaľ Titusa preberú strážnici, ktorí ho trochu týrajú – zatiaľ nie tie najväčšie kalibre, ale nechajú ho stáť na špičkách, šľahajú ho prútom po lýtkach, uterákom po hlave... to trvá rozumne dlhú chvíľu. Vrána vo vhodnom okamihu, keď ho mláčia, nahlas rozpráva.

Vrána: (*pateticky smerom k publiku*) Hľa, koľko bolesti si žiada spravodlivá túžba človeka po lepšom svete! Akú obeť musí priniesť ľudstvo na svojej ceste za svetlými zajtrajškami! Aký mor je náboženstvo pre myseľ človeka, že ho takto dokáže zničiť!

Po chvíli mučenia to Vrána zastaví.

Vrána: Dost! (*strážnici prestanú biť Titusa, ktorý sa už nachádza v neutešenom stave. Zdvihnú ho a prinesú späť na stoličku*)

Vrána: (*opäť posmešne*) Výborne Titus! Dosiahol si svoje, teraz si skutočný hrdina! (*dôrazne a pateticky*) Prineste mu korunu na hlavu! (*Strážnici mu dajú robotickú čiapku a smejú sa pri tom*). Titus. (*odmlčí sa, mení štýl – „dobrý policajt“*) Nevidíš, ako veľmi ťa tie tvoje stredoveké báchoroky zničili? Prečo si stále taký tvrdohlavý? Ešte stále máš šancu, ešte sa môžeš pridať na správnu stranu...

Titus: Na správnu stranu? Úcta prináleží jedine Bohu, a ten sa nenechá vysmievať... Bohu, Cirkvi a saleziánom vďačím za všetko, čím som... čím som sa previnil?

Vrána: (*odfrkne si*) Čím si sa previnil? Vlastizrada a špionáž!

Titus: Chciet' slobodne študovať to, po čom túžim, to je vlastizrada a špionáž?

Vrána: *(nekričí, ale prísne)* Konať proti záujmom vlastného štátu podľa nariadení Vatikánu – to je vlastizrada a špionáž!

Titus: *(má trochu navrch)* Ale koho dobro teda sledujete? Klaniate sa štátu ako modle, a jeho obyvatelia trpia a musia tajne utekať, keď chcú ísť za svojím snom...

Vrána: *(vstane)* Neprišiel som sem s tebou viesť filozofické debaty! *(prejde sa, akoby uvažoval, a dostáva sa opäť do nadradenej pohody)* Takže čo teda? Kto organizoval celú túto akciu? („zlý policajt“)

Titus: Predsa ja. Ja som všetkých tých ľudí nahovoril, ja som to celé zorganizoval. Oni s tým nič nemali.

Vrána: A ty si myslíš, že som úplný blbec, čo? Čakáš, že ostatných teraz pustíme? Že ich minie trest?! *(zasmeje sa)* Takže ty si to celé zorganizoval, čo? A kto ťa napojil na agentov zahraničných služieb?

Titus: Nevieam, o čom hovoríte.

Vrána: A sám si posielal poštu, sám si cestoval, aby si všetkých zorganizoval, sám sa ti ponúkol ten prevádzkač, čo?

Titus: Ako som povedal, celé to bola moja akcia.

Vrána: A býval si pod stanom v lese, že?

Titus mlčí a hľadá do zeme.

Vrána: *(kričí)* Kde si býval!? *(Titus ďalej mlčí)* Kto ťa platil? Odkiaľ si mal cudzie peniaze?

Titus: Mňa neplatil nikto. Všetko som robil z lásky k Cirkvi v nádeji, že aj keď by som zomrel, Boh si mnou poslúži a vzbudí si ďalších pracovníkov.

Vrána: *(ironicky)* A ten prevádzkač, to je vlastne tajný pustovník, čo? Odkiaľ si mal peniaze pre prevádzkača?

Titus opäť mlčí.

Vrána: Ako chceš, vidím, že ti nestačilo. *(odmlčí sa)* Verím, že sa nebojíš vody. Chlapci, *(otočí sa na strážnikov)* prineste bazén!

Prinesú lavór s vodou, položia ho na zem a Titusa zhodia na kolená – najprv mu ešte dajú nejaké päst'ovky, tak preventívne. A potom ho začnú topiť vo vode – prvý raz len tak kratšie.

Vrána: *(stojí a prechádza sa)* No čo, Zeman? Zdá sa, že sa ti to veľmi nepáči...

Začnú ho topiť zase, tentoraz dlhšie. Titus sa vzpiera, po chvíli úplne zúfalo, no v poslednej chvíli ho vytiahnu. Zostane len tak visieť v rukách strážnikov, hneď vstane Vrána a dá mu silnú facku. Titus sa preberie a opäť ho položia na stoličku.

Vrána: Zeman, Zeman. *(odmlčí sa – „dobry policajt“)* Nechápeš, že živý odtiaľto nevyjdeš?

8.deň, streda, 19.júla – NÁDEJ

8.deň	
Postavy (5):	Títus ako kňaz AĎO
	Vrána MATÚŠ
	2 strážnici KUBO, ŠAÑO
	Sudca JAMAL

Vrána: Zeman, Zeman. (*odmlčí sa – „dobrý policajt“*) Nechápeš, že živý odtiaľto nevyjdeš?

Títus: (*st'ážka*) Nebojím sa tých... ktorí môžu zničiť telo... len toho, ktorý môže dušu uvrhnúť do pekla!

Vrána: (*nekričí, akoby sklamane*) To môžeš rozprávať akurát tak babkám v kostole!

Títus: (*snaží sa apelovať na jeho srdce*) Prečo to robíte, Vrána? Veď vy nie ste zlý človek...

Vrána: Chceš mi tu teraz robiť kázeň?

Títus: Nepočuli ste o tom, čo sa deje v Rusku? Ako sa z priateľov zo dňa na deň stávajú nepriatelia? Ako poslali na smrť tých, ktorí ešte včera boli najoddanejší členovia strany? Ako môžete svoju dôveru vkladať len do ľudí? (*dôrazne*)

Vrána: Svoju dôveru vkladám do ľudstva (*zdôrazní!*) Ty, Zeman a ani ja, tu nič neznamenáme. Mojou úlohou je pomáhať budovať novú spoločnosť... spoločnosť bez rozprávok a výmyslov, spoločnosť pokroku! A bolo by sa to podarilo, keby nebolo takých, ako si ty!

Títus: Ľudstvo? Vrána, vaše deti a vašu manželku nezaujíma „ľudstvo“, ale zaujímajú ich vy! Budete sa im môcť po tom všetkom pozrieť do očí?

Vrána: (*vyskočí zo stoličky, kričí*) Ako sa opovažuješ! Ako sa opovažuješ hovoriť o mojich deťoch! Čo je t'a vlastne do toho? Medzi nami bude súdiť história Zeman. A môžem t'a ubezpečiť, že víťazom budem ja.

Títus: Súdiť bude Boh...

Vrána: (*pohrdavo*) Ale veď ty si rovnaký ako ja, Zeman. Ibaže kým ty veríš tomu svojmu Bohu, ja verím strane.

Títus: Mýlite sa. Vy hovoríte o obetovaní sa pre stranu a jej záujmy. Ale strana nie je Boh, strana vás nemiluje! Ja verím, že Boh použije aj toto moje utrpenie. Ale to nie je moja zásluha, je to on, ktorý všetko koná. Semeno musí odumrieť... ale vzrast dáva Boh...

Vrána: Ty si úplne mimo. (*poodíde, trochu sa vydýcha z rozčúlenia*) Máš poslednú šancu, Zeman. Porozprávaj mi o útekoch z Podolínce. Ako to organizujete? Kde všetci sú a čo robia?

Títus: Ja s tým nič nemám.

Vrána: A kto teda?

Títus: Nič o tom neviem.

Vrána: Poznáš Macáka?

Títus: Akého Macáka?

Vrána: Nerob si zo mňa žarty, dobre vieš, o kom hovorím! Poznáš Ernesta Macáka?!

Títus: Poznám.

Vrána: A kde je?

Títus: Predpokladám, že v Podolínci.

ZLOM - Pokr. O nádejí a prepustení

Sudca: Okresný súd vyhlasuje, že Títus Zeman je podmiennečne prepustený na slobodu.

Títus kráčajúc domov uvažuje:

Títus: Veril, som, že jedného dňa ma prepustia domov. Nikdy vo mne nezomrela tá nádej, ktorú vo mne posilňoval Pán Boh. Hoci mám zdravie podlomené.

9.deň, štvrtok, 20.júla – NARODENIE PRE NEBO

9.deň	
Postavy (1):	Dermek

Dermek: Stretáme sa na cintoríne. Pripomína mi to takmer časy katakomb prvých kresťanov, aspoň čo sa týka nás rehoľníkov. Život nás rozohnal, smrť nás zvoláva. A predsa by som nemohol povedať, že je to víťazstvo smrti nad životom. Smrť je tajomstvo, aj keď sa s ňou stretáme pravidelne. Nie je tragédiou, lebo je prirodzeným zákonom. Nie je výnimkou, ale pravidlom. Je tu. Jenoduchá, jasná ako blesk. Možno ju len prijať so zúfalstvom, alebo s vierou, v nádeji a v pokore!

Dnes na tomto mieste odpočíva bojovník, ktorý dobojoval, kňaz, ktorý doslúžil svoju celoživotnú svätú omšu. To je odchod. To je návrat k nebeskému Otcovi, aj k svojmu pozemskému otcovi a matke, ktorí ho predišli. Nikto z vás a z nás, ani on sám netušil, čo mu život pripraví. Len jedno bolo isté, že v tom životnom ruženci nebudú len samé radostné tajomstvá. Budú aj bolestné. Bude ich aspoň toľko ako radostných, ale všetky končia vzkriesením! Možno však povedať, že všetko to, čo bolo medzi jeho primíciami a jeho pohrebom, bol plný kňazský, rehoľný a saleziánsky život aj napriek tomu, že z tých 29 kňazských rokov 18 prežil mimo svojho povolania, z toho 13 vo väzení. Vždy a všade to však bol kňazský život!

Na začiatku som hovoril, že prijímame tajomstvo smrti s vierou, v nádeji a pokore! Ešte jednu vec musím povedať na tomto mieste a v tejto chvíli: To, na čo si sa ty podujal, nebolo dobrodružstvo, ľahkomyselnosť, túžba po senzácii. Bola to láska k dušiam. Nezradil si svoj ľud, aj keď si za to bol súdený a odsúdený. Neboj sa, drahý Titus, tvoje kňazstvo nekončí dnes, ale pokračuje v kňazstve tých, ktorým si ty umožnil stať sa kňazmi. Niekoľko desiatok saleziánov kňazov ti ďakuje za svoje kňazstvo!

Vykonal si veľa, keď si mnohým mladým saleziánom pomohol, aby mohli vyštudovať v zahraničí a stať sa kňazmi. Sú roztrúsení po celom svete. A tak strom musí vyhynúť, aby vyšli výhonky... A tým stromom bol Titus. S takouto myšlienkou ťa pochováame.